

Somija

Tiesu sistēma dalībvalstīs - Somija

Šajā sadaļā ir sniegts pārskats par tiesu sistēmu Somijā.

Tiesu vara – tiesu sistēma

Vispārīgi runājot, Somijas tiesu sistēmu veido:

- neatkarīgas tiesas; vispārējās piekritības tiesas, administratīvās tiesas un speciālās piekritības tiesas;
- prokuratūra;
- izpildes iestādes (kas nodrošina nolēmumu izpildi);
- ieslodzījuma vietu dienests (kas nodrošina ar brīvības atņemšanu saistītu sodu izpildi);
- valsts juridiskās palīdzības dienests, advokāti un sertificēti juridiskie padomnieki.

Jēdzienu “tiesu vara” var izmantot arī tikai attiecībā uz tiesām.

Somijas konstitūcijas 98. pantā ir uzskaitītas dažādās tiesas. Vispārējās piekritības tiesas ir Augstākā tiesa, apelācijas tiesas un rajona tiesas. Vispārējās administratīvās tiesas ir Augstākā administratīvā tiesa un vietējās administratīvās tiesas.

Augstāko tiesu varu civillietās un krimināllietās īsteno [Augstākā tiesa](#), bet administratīvajās lietās – [Augstākā administratīvā tiesa](#). Šīs divas augstākās tiesas arī uzrauga tiesību aktu piemērošanu savā kompetences jomā. Somijā ir arī specializētās tiesas, kas paredzētas atsevišķos likumos.

Tiesnešu neatkarību un autonomiju aizsargā Konstitūcijas noteikums, saskaņā ar kuru tiesnesi var atcelt no amata tikai ar tiesas nolēmumu. Tiesnešus nevar pārcelt no viena amata uz citu bez viņu piekrišanas, ja vien pārcelšana nav daļa no tiesu sistēmas reorganizācijas.

Konstitūcijas 21. pantā noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz savas lietas pienācīgu un savlaicīgu izskatīšanu juridiski kompetentā tiesā vai citā iestādē. Saskaņā ar 21. panta 2. punktu ar likumu tiek aizsargātas arī tiesības uz tiesas procesa publiskumu, tiesības tikt uzklausiņam, tiesības uz pamatotu lēmumu un pārsūdzības tiesības, kā arī citas tiesības uz taisnīgu tiesu un labu pārvaldību. Minētajā pantā ir noteiktas arī prasības attiecībā uz tiesas procesa kvalitāti.

Tiesu administrācija

Daudzi no uzdevumiem un pienākumiem, kas saistīti ar tiesu administrāciju un tiesu darbības turpmāko attīstību, galvenokārt ir Tieslietu ministrijas kompetencē.

Papildu informācija

[Somijas tiesu tīmekļa vietnē](#) ir atrodama informācija par Somijas tiesu sistēmu. Tas ir portāls, kurā vienuviet atrodama informācija par tiesām, prokuroriem, izpildes iestādēm un juridisko palīdzību.

Tajā, piemēram, ir atrodama jaunākā apelācijas tiesu un administratīvo tiesu judikatūra.

Bez maksas pieejamajā [Finlex datu bāzē](#) ir iekļauti tiesu nolēmumi, Somijas normatīvie akti elektroniskā formātā, kā arī Somijas tiesību aktu tulkojumi.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

